

Finansdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Oslo, 22.08.2011
Vår ref.: BTH

Høring – Årsregnskapsforskrift for pensjonsforetak

Vi viser til Finansdepartementets brev av 6. mai 2011.

Revisorforeningen er enig i at effektiv konkurranse mellom pensjonskasser og livsforsikringsselskap fordrer at de to typene pensjonsinnretninger behandles likt, med mindre det er særegne forhold som skulle tilsi ulik behandling. Med dette utgangspunktet, er løsningen på mange av regnskapsspørsmålene for pensjonskassene gitt.

Revisorforeningen er også enig med Finanstilsynet i at forskriftens leservennlighet forbedres gjennom at relevante lovkrav og IFRS-krav er tatt direkte inn i forslaget til forskrift. Forslaget til årsregnskapsforskriften for pensjonsforetak fremstår som lettere tilgjengelig for brukerne enn årsregnskapsforskriften for forsikringsselskaper, der utgangspunktet er at IFRS gjelder, med de begrensinger og tillegg som følger av særskilte bestemmelser i forskriften.

Nedenfor følger noen kommentarer til enkelte punkter i forskriften.

§ 4-6 Resultatregnskap

Det framgår av høringsbrevet punkt 2.3.2 at det foreslås tilsvarende krav til resultatregnskap og balanse for pensjonskasser som for forsikringsselskaper, men at det er gjort justeringer blant annet for å tilpasse begrepsbruken bedre til pensjonskassenes virksomhet (for eksempel "pensjoner" i stedet for "erstatninger"). Sistnevnte synes ikke gjennomført i § 4-26 punkt 5.2 og i sumlinjen i punkt 5.

§ 4-7 Balanse

Vi ser behov for nærmere forklaring av post 11.2 Verdireguleringsreserve under "Nærmere om poster i balansen mv." i forskriften. Bakgrunn for dette er vår erfaring med misforståelser av hvordan man skal behandle akkumulerte urealiserte gevinster som ligger i selskapsporteføljen. Etter vår forståelse skal man anvende post 11.2 Verdireguleringsreserve for verdiregulering iht IAS 16 Eiendom, anlegg og utstyr samt

også for verdiregulering etter IAS 38 Immaterielle eiendeler, dersom sistnevnte frivillig brukes.

Videre stiller vi spørsmål ved hvorfor man har valgt å spesifisere post 11.2 Verdireguleringsreserve i balansen, samtidig som andre akkumulerte saldoer for hver klasse av andre inntekter og kostnader ikke er spesifisert? For en pensjonskasse kan andre klasser av andre inntekter og kostnader være "gevinst og tap på finansielle eiendeler tilgjengelig for salg" eller "aktuarielle gevinster og tap – ytelser til ansatte". Vi mener at disse er mer vanlige i en pensjonskasse enn verdireguleringsreserve iht IAS 16 og IAS 38. Vi ser også at § 4-7 punkt 10 i årsregnskapsforskriften for forsikringsselskaper ikke har noen egen linje for verdireguleringsreserve.

§ 4-8 Oppstilling av endringer i egenkapital

Etter vårt syn ville det være nyttig informasjon for brukerne av regnskapet å se en avstemming mellom balanseført verdi ved inngangen og utgangen av regnskapsperioden for hver post under andre inntekter og kostnader, i tillegg til det kravet som nå følger av § 4-8 i forslaget til forskrift, jf. IAS 1.106 og 108.

Dersom et slikt krav innføres i årsregnskapsforskriften for pensjonsforetak, må det samme gjøres i årsregnskapsforskriften for forsikringsselskaper, da vi som nevnt innledningsvis er enige i at reglene for de to pensjonsinnretningene bør være like, med mindre særlige forhold foreligger.

§ 5-1 Generelle bestemmelser

Det framgår av § 5-1 tredje ledd at pensjonsforetak som anvender IFRS på andre områder enn forsikringskontrakter, finansielle instrumenter, eiendom samt aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollert virksomhet, skal gi opplysninger i samsvar med konkrete angitte bestemmelser i forskrift om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder. Denne forskriften har ikke vært gjenstand for oppdateringer siden den ble fastsatt i januar 2008. Som en følge av dette, er for eksempel notekravene i §§ 4-11, 4-12 og 4-24 som det henvises til, utdaterte. Vi ber om at forskriften om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder oppdateres, jf. også brev fra Norsk RegnskapsStiftelse av 11.12.2009.

§ 5-8 Endringer i forsikringsforpliktelse

Det stilles krav til avstemming av forsikringsforpliktelsene ved begynnelsen og slutten av perioden. Det stilles ikke krav til form på avstemmingen, i motsetning til hva som gjøres i årsregnskapsforskriften for forsikringsselskaper § 5-21. Vi synes at kravene i årsregnskapsforskriften for forsikringsselskaper § 5-21 gir viktig informasjon for brukere av regnskapet om endringene i forpliktelsene i en periode, og foreslår en tilsvarende bestemmelse for pensjonsforetak. Etter vår mening vil manglende krav til form på avstemmingen skape ulik praksis og kan medføre redusert kvalitet av en slik avstemming.

§ 5-13 Finansiell risiko knyttet til finansielle instrumenter

Vi er enige i at bestemmelsen om risikoinformasjon om finansielle instrumenter skal være generell og prinsippbasert, men mener at det bør fremgå av § 5-13 første ledd at

det kreves kvantitativ informasjon om pensjonskassens eksponering for alle finansielle risikoer knyttet til finansielle instrumenter.

Med vennlig hilsen
Den norske Revisorforening

Per Hanstad
Adm. direktør

Harald Brandsås
Fagdirektør